

kunde spares paa en tidligere Bevilling, har været temmelig driftig. Derimod troer jeg, at Indenrigsministeren i sin Tid tilfulde har opfyldt den Forpligtelse, som ifølge Finanslovens Ordlyd paahvilede ham til isorveien at forvise sig om, hvorvidt Sæby Commune var istand til at bære denne Byrde. Jeg troer, at de Dphsninger, som Indenrigsministeren dengang tilveiebragte, vare saa fuldstændige, som de kunde forlanges, og at der ikke i saa Henseende er Noget at bebreide Regjeringen, men jeg er mindre sikker paa, hvorvidt der senere er blevet ført en aldeles fuldstændig Control fra Ministeriets Side med Hensyn til Anvendelsen af disse Penge, efter at de vare udtællede til Communen. Jeg er ikke ganske vis paa, om den Control, som har bestaaet i, at Indenrigsministeriet gav den sædvanlige Havneinspecteur Ordre til paa sine Reiser at eftersee dette Anlæg og at indsende sine Betænelser derom, har været fuldkomment tilstrækkelig, thi det forekommer mig, at den Sum, om hvilken der var Spørgsmaal, var saa stor, at der vistnok kunde have været Anledning til et noget strengere Tilsyn. Jeg vil ikke i saa Henseende tillade mig at fremsætte nogen Bebreidelse mod den eller de Indenrigsministre, som havde dermed at gjøre; thi den Ingenieurs Personlighed, til hvilken Sæby havde henvendt sig, kunde maaskee afgive en Garanti, som man dog synes alligevel at have manglet, men derimod forekommer det mig temmelig besynderligt, at Sæby Commune, som var længere Tid om at faae dette Arbeide udført, ikke under sammes Udførelse har faaet nogen Tvivl om, at der var givet det hele Arbeide en skæb Retning. For at udføre Havnearbeider er det nemlig ikke nok at have en dygtig Techniker til at gjøre Overslag og dernæst til at udføre dem. For Teknikere og Vandbygmestere med tilstrækkelige Forundskaaber er det ingen Kunst, allermindest med Terrainforhold, som de ere i Sæby, at gjøre Overslag og maaskee ogsaa nogenlunde at overholde dem, men der er et meget væsentligt Punkt, som bør komme i Betragtning, og det er, om den hele Retning, der gives Havnens Udmunding eller Indseiling, er stemmende med søhyndige og erfarne Mænds Dom; men der foreligger ikke nogen Grund

til at antage, at der i saa Henseende har været anstillet tilbørlig Overveielse og Undersøgelse, før man skred til at lade Vandbygmesteren bygge. Selv antaget imidlertid, at saadanne foregaaende Forhandlinger have fundet Sted, og at den vedkommende Hydrotechniker ikke er skreden til Arbeidet uden en personlig Overbevisning om, at det Sted, hvorpaa han byggede, og den Retning samt det Udløb, han gav Havnen, virkelig svarede til Naturforholdene, forekommer det mig dog, at der senere under Arbeidets Udførelse maa have været nogen Grund for Communen til at blive betænkelig; thi det fremgaaer af, hvad der foreligger os — og ved en nærmere Undersøgelse af Forholdene deroppe vilde man maaskee finde en Bekræftelse heraf —, at det meget hurtigt har vist sig, at Tilstand kunde finde Sted, ikke alene uagtet, men tildeels endog som en Følge af de Arbeider, der vare under Udførelse. Jeg har personlig den Frygt, at der med Hensyn til Udførelsen af dette Arbeide er vist Noget af den Lethed, som saa ofte finder Sted, naar man undfanger større Planer med Lethed og med Lethed faaer Penge bevilgede dertil. Det er med Hensyn til denne Lethed, som i mine Tanker maaskee kan siges at have fundet Sted, baade fra Communens, fra Regjerings og fra Rigsdagens Side, der har bevilget Pengene, ligesom ogsaa fra den senere Udførelses Side, at jeg, naar Communen først er løben fast, og naar man seer, at alle de Penge, der ere bevilgede, for Størstedelen maae ansees for at være kastede i Vandet, eller rettere i Sandet, anseer det for at være betænkeligt, at man flaaer en thl Streg over det Hele og tillader Communen at begynde forfra, idet man siger til den: Du skal have Din Gjelb eftergivet, for at Du kan arbejde Dig frem paany. Jeg troer ikke engang, at dette er i Communens egen Interesse, thi det kan meget let afstedkomme en fornøyet Lethed i Fattelsen af Planer og Tilveiebringelsen af Penge dertil, saavel som senere i Henseende til deres Udførelse. Jeg veed nok, at man oftere i dette Forhold har villet anvende en Sammenligning med, hvad der finder Sted med Hensyn til en Privatmand. Jeg siger imidlertid, at det, naar en Privatmand ved uheldige Fore-